

Øyelidelse er koblet til sølvfarge

Tekst: Gudrun Bøhler

MCOA er en arvelig øyelidelse som først ble beskrevet hos Rocky Mountain Horses. Mutasjonen som gir denne lidelsen ligger innenfor samme område på kromosomet som mutasjonen som gir sølvfarge, og de nedarves sammen. Det må derfor advares på det sterkeste mot å pare to hester som begge har sølvgen.

Dette har vært kjent lenge (se bl. a. artikkel i rimfakse nr 4/2003), men det har vært argumentert med at man ikke kan vite om det gjelder alle raser. Det har vist seg at dette argumentet ikke holder vann, og at vi må ta hensyn til dette ved valg av avlsdyr også i vår rase.

Hvilke konsekvenser har sykdommen for hesten?

Når begge foreldredyrene har sølvgen, er det 25 % (= betydelig) sjanse for at avkommet får sølvgen, og dermed også sykdomsgen, i dobbel dose. Det forårsaker misdannelser i øynene og hesten får dårlig syn og ubehag/smerter. Undersøkelser har vist at de som har genet i enkel dose også kan ha moderate misdannelser i øynene og kan ha dårlig syn.

Hvor mange hester gjelder det?

Sølvfargen har blitt veldig populær, og andelen sølvfargede hester i nordlandshest/lyngshest har økt de siste årene. Fram til og med 1999, var 2,9 % sølvfargede. I perioden 2000-2014 har det økt til 5,4 %. Nå i 2014 er 12 av 80 føll sølvfargede, dvs. 15 %!

I tillegg kommer alle de som kan ha sølvgenet skjult, dvs. hester med rød grunnfarge og foreldre med mulig sølvgen. Disse vil også ha genet for sykdommen. Av hester født 2000-2014, kan så mange som

23,5 % (nesten 1 av 4 hester) ha sølvgenet og sykdomsgenet.

Av 174 bedekninger i 2014, er det 7 der det er mulig at både hingst og hoppe har sølvgen.

Hva gjør vi for å hindre at det blir født hester med dobbelt gen for sykdommen?

Vi passer på at vi ikke bedekker hopper med sølvgen med hingster med sølvgen. For hester med rød grunnfarge som man ser at kan ha sølvgen p.g.a. avstamningen, kan en enkel og forholdsvis rimelig DNA-analyse gi svar på om det er tilfelle. Svarte, brune og borkete samt skimler av dette, er uten sølvgen. Det har vært diskutert i enkelte land å utelukke hingster med sølvgen fra avlen som forebyggende tiltak.

*Bildet viser en, i denne sammenheng, trygg bedekning mellom sølvsvart hingst og hoppe uten sølvgen. Amarak og Frost.
Foto: Benedichte Hilt Mangerøy*

Det må presiseres at dette ikke bygger på noen slags form for synsing eller overtro, men at det faktisk er fysisk påvist at hester med genet i dobbel dose får alvorlige plager!

Vi vil komme tilbake med en lengre artikkel senere, der vi vil gå mer i dybden og trekke fram pålitelige kilder.